

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی شکل گیری رواق الله وردی خان حرم مطهر رضوی بر مبنای وجودشناسی حکمت متعالیه ملاصدرا

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 13، شماره 48 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

محبوبه زمانی - دانشجوی دکتری، گروه هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران

امیر اکبری - استادیار، گروه تاریخ، دانشگاه آزاد اسلامی، بجنورد، ایران

منا متولی حقیقی - دانشجوی دکتری، گروه هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

رواق الله وردی خان در عصر صفویه، در همجواری مرقد امام رضا (ع) و به دستور الله وردی خان، فرمانده نظامی عصر صفوی بنا شد. ساخت رواق هم عصر بازندگانی صدرالدین محمد بن ابراهیم قوام شیرازی معروف به ملاصدرا، یکی از بزرگ ترین حکیمان جهان اسلام و بنیانگذار حکمت متعالیه است که الله وردی خان نسبت به حکیم و آموزه های حکمی او احترام خاصی قائل بود. حکمت ملاصدرا تاثير بسياری بر آموزه های دینی، اعتقادی، هنر و بالخصوص معماری زمان خویش و پس از آن نهاد معماری به دلیل تاثیر پذیری از فرهنگ و مبانی اعتقادی، اشاعه دهنده جهان بینی معماران زمان خویش بود. بنابراین فرض بر آن است که معماری رواق نیز، قادر است مفاهیم بنیادین برگرفته از حکمت ملاصدرا را، نمایان سازد. در این راستا، بررسی تطبیقی شکل گیری رواق الله وردی خان بر مبنای وجودشناسی حکمت متعالیه به منزله کامل ترین حکمت مشرق زمین، در روند ساخت آن قابل بررسی است. بنابراین سوال مطرح چنین است که چگونه مباحث وجودشناسی ملاصدرا در شکل گیری رواق الله وردی خان تاثیرگذار بوده و این تاثیرات به چه صورتی در کالبد و معنای رواق نمایان شده است؟ از این رو برآنیم، در پژوهش حاضر مبانی وجودشناسی ملاصدرا را در این بنای باشکوه بنا بر یافته های علمی به منصفه ظهور برسانیم. وجود این سوال و رابطه نزدیک این دو شخصیت معروف عصر صفوی به انضمام ایجاد بنا در مهم ترین مکان مذهبی ایران می تواند وجود رابطه حکمت متعالیه در شکل گیری بنا را تقویت نماید. همچنین بررسی بنا و تطبیق آن با مبانی وجودشناسی این حکمت قادر است پاسخ دقیق تری را برای سوالات مطروحه در بر داشته باشد. به این منظور در پژوهش حاضر با روش توصیفی-تحلیلی و راهبرد استدلال منطقی، چهار مبانی وجودشناسی حکمت ملاصدرا در شکل گیری رواق مذکور مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

کلمات کلیدی:

رواق الله وردی خان، حرم مطهر رضوی، مبانی وجودشناسی، حکمت متعالیه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030510>

